

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-11

M.A. (Part-I) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

(Micro Economic Analysis I & II)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) Attempt *All* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

(iv) Draw diagrams wherever necessary.

1. Explain the disturbances of Floor price and Ceiling price. [20]

Or

Explain the cardinal and ordinal utility measurement approach.

2. Explain the Short-run and Long-run equilibrium in perfect competition. [20]

Or

Explain the short-run and long-run equilibrium of a firm under monopoly.

3. Explain the differentiation under selling costs and excess capacity. [20]

Or

Explain the Baumol's Sales Revenue Maximization Model.

P.T.O.

4. Explain the Law of Variable Proportions. [20]

Or

Explain the Prof. Samuelson's Revealed Preference Theory.

5. Write short notes on (any four) : [20]

- (i) Cross elasticity
- (ii) Average and Marginal Revenue
- (iii) What is consumer's surplus ?
- (iv) What is price discrimination ?
- (v) Characteristics of oligopoly
- (vi) Classification of markets.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

- सूचना :—
- (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - (ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - (iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
 - (iv) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. आधारभूत किंमत आणि विक्री किंमतीतील अडथळे स्पष्ट करा. [20]

किंवा

उपयोगितेचा अंकदर्शी आणि क्रमवाचक मापन दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

2. पूर्ण स्पर्धा बाजारपेठेचा अल्पकालीन आणि दिर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा. [20]

किंवा

मक्तेदारीतील व्यवसाय संस्थेचा अल्पकालीन व दिर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा.

3. विक्री खर्च आणि अतिरिक्त क्षमतेतील भेद स्पष्ट करा. [20]

किंवा

बामोल यांचे विक्री महसूल महत्तम प्रमेय स्पष्ट करा.

4. बदलत्या प्रमाणाचा नियम स्पष्ट करा. [20]

किंवा

प्रा. सॅम्युलसन यांचा मागणी प्रकट पसंती सिद्धांत स्पष्ट करा.

5. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

(i) छेदक लवचिकता

(ii) सरासरी आणि सिमांत महसूल

(iii) उपभोक्ता संतोषाधिक्य

(iv) किंमत भेद म्हणजे काय ?

(v) अल्पविक्रेताधिकार वैशिष्ट्ये

(vi) बाजाराचे वर्गीकरण.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-12

M.A. (Part I) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

Public Economics-I and Public Economics-II

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

- N.B. :-** (i) *All questions are compulsory.*
(ii) *Figures to the right indicate full marks.*
(iii) *Answers should be precised and to the point.*

1. “Government is an agent for Economic Planning and Development.”
Do you agree ? Comment. [20]

Or

Explain in detail the Voluntary Exchange Models.

2. Explain in detail Wagner’s Law of Increasing state activities. [20]

Or

What is double taxation ? Explain in brief problems of Double Taxation.

3. Explain in detail the sources of public debt. [20]

Or

What is Fiscal Policy ? Explain in detail interdependence of Fiscal and Monetary Policy.

P.T.O.

4. Explain in detail Centre-State Financial Relations in India. [20]

Or

Explain in detail Reforms in Direct and Indirect Taxes in India.

5. Write short notes on (any four) : [20]

(a) Public Goods and Merit Goods

(b) Stabilization Policy

(c) Criteria for Public Investment

(d) Shifting of tax burden

(e) Balanced Budget Multiplier

(f) Non-tax Revenue of Centre and State.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.

(iv) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. आर्थिक नियोजन आणि विकास यात शासन हा एक अभिकर्ता आहे तुम्ही सहमत आहात काय ? भाष्य करा. [20]

किंवा

ऐच्छिक विनिमय प्रतिमाने सविस्तर स्पष्ट करा.

2. वॅग्नरचा राज्याच्या वाढत्या कार्याचा नियम सविस्तर स्पष्ट करा. [20]

किंवा

दुहेरी करारोपण म्हणजे काय ? दुहेरी करारोपणाच्या समस्या थोडक्यात स्पष्ट करा.

3. सार्वजनिक कर्जाचे स्रोत सविस्तर स्पष्ट करा. 20

किंवा

राजकोषीय धोरण म्हणजे काय ? राजकोषीय आणि मौद्रीक धोरणाचे परस्परावलंबन सविस्तर स्पष्ट करा.

4. भारतातील केंद्र-राज्य वित्तीय संबंध सविस्तर स्पष्ट करा. [20]

किंवा

भारतातील प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष करातील सुधारना सविस्तर स्पष्ट करा.

5. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

(a) सार्वजनिक वस्तू आणि गुणात्मक वस्तू

(b) स्थिरीकरण धोरण

(c) सार्वजनिक गुंतवणूकीचे निकष

(d) करभार संक्रमण

(e) समतोल अंदाजपत्रक गुणक

(f) केंद्र व राज्यांचा करेत्तर महसुल.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-13

M.A. (Part-I) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

(International Trade and International Finance)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

- N.B. :-**
- (i) Attempt *All* questions.
 - (ii) Figures to the right indicate full marks.
 - (iii) Answers of the questions should be precise and to the point.
 - (iv) Neat diagrams must be drawn wherever necessary.

1. Examine critically comparative cost theory of International Trade.[20]

Or

Explain the arguments for and against free trade policy.

2. What is Terms of Trade ? Explain how the economic development affects on terms of trade. [20]

Or

Comment on recent features of global trade growth.

3. Explain the objectives and functions of World Bank. [20]

Or

What is Exchange Rate ? Explain the merits and demerits of Flexible Exchange Rate.

P.T.O.

4. Explain the classification of international capital flows. [20]

Or

What is meant by Balance of Payments Disequilibrium ? Explain the causes and effects of disequilibrium in the Balance of Payments.

5. Write short notes on (any four) : [20]

(a) Leontief's Paradox

(b) Dunkel Proposal

(c) International Monetary Fund

(d) Non-Banking Financial Companies

(e) Objective of Foreign Exchange Management Act

(f) Merits of Controlled Trade.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

(iv) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.

(v) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. आंतरराष्ट्रीय व्यापाराच्या तुलनात्मक खर्च सिद्धांताचे टिकात्मक परीक्षण करा. [20]

किंवा

मुक्त व्यापार धोरणाच्या बाजूचे आणि विरुद्ध युक्तीवाद स्पष्ट करा.

2. व्यापारशर्ती म्हणजे काय? आर्थिक विकासाचा व्यापारशर्तीवर कसा परिणाम होतो ते स्पष्ट करा. [20]

किंवा

अलिकडच्या जागतिक व्यापार वृद्धीच्या वैशिष्ट्यांवर टिप्पणी लिहा.

3. जागतिक बँकेची उद्दिष्ट्ये आणि कार्ये स्पष्ट करा. [20]

किंवा

विनिमय दर म्हणजे काय? बदलत्या विनिमय दराचे गुण-दोष स्पष्ट करा.

4. आंतरराष्ट्रीय भांडवळ प्रवाहांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा. [20]

किंवा

व्यवहारतोल असमतोल म्हणजे काय? व्यवहारतोल असमतोलाची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा.

5. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

(अ) लिऑनटिफचा विरोधाभास

(ब) डंकेल प्रस्ताव

(क) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी

(ड) बँकेतर वित्तीय कंपन्या

(इ) परकीय विनिमय व्यवस्थापन कायद्याची उद्दिष्ट्ये

(फ) नियंत्रित व्यापाराचे फायदे.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—4

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-14

M.A. (Part-I) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

(Mathematical Economics and Statistical Techniques)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) Attempt *All* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

(iv) Draw neat diagrams wherever necessary.

(v) Use of non-scientific calculator is allowed.

1. Solve any *one* of the following :

[20]

(a) (i) Find the $\lim_{x \rightarrow 4} (x^4 + 5x)$

(ii) Find $\lim_{x \rightarrow 2} [(x + 8)(x - 5)]$

(b) Solve the following :

(i) 7% of 60

(ii) 9% of 50

(iii) What percent is 25 of 200 ?

(iv) What percent is 15 of 600 ?

P.T.O.

2. Solve any *one* of the following : [20]

(a) (i) Obtain the equation of the straight line, if y -intercept is -2 and the slope is $+4$.

(ii) Obtain the slope of the line joining the two points $(4, 8)$ and $(-2, -4)$.

(b) Find the price elasticity of demand function given $Q = 700 - 2P + 0.02Y$, where :

(i) $P = 25$ and $Y = 5,000$

(ii) $P = 75$ and $Y = 1,000$.

3. Solve any *one* of the following : [20]

(a) A random sample of 25 with a mean of 80 and a standard deviation of 30 is taken from a population of 1,000, that is normally distributed.

Find the 95% confidence interval for the unknown population mean.

(b) Compute the correlation coefficient in the following series :

X	Y
80	60
82	55
84	55
86	50
89	48
92	44

92	42
99	40
101	38
103	36

4. Solve any *one* of the following : [20]

(a) Assume that family incomes are normally distributed with $\mu = \$ 16,000$ and $\sigma = \$ 2,000$. What is the probability that a family picked at random will have an income :

(i) Between \$ 14,000 and \$ 18,000

(ii) Above \$ 18,000.

(b) Compute mean and standard deviation for the following data :

Class Intervals	Frequency
78—82	2
73—77	6
68—72	7
63—67	12
58—62	18
53—57	13
48—52	9
43—47	7
38—42	4
33—37	2

5. Solve any *four* of the following : [20]

(a) Find the equilibrium price and quantity if

$$Q_s = Q_d$$

$$Q_s = -45 + 8P$$

$$Q_d = 125 - 2P$$

(b) Derive the determinant of matrix :

$$A = \begin{bmatrix} 23 & 35 & 0 \\ 72 & 46 & 10 \\ 15 & 29 & 0 \end{bmatrix}$$

(c) Find AC and MC for the following function :

$$TC = 900 + 200x + 10x^2 - 9x^3.$$

(d) What are the merits and demerits of Arithmetic mean ?

(e) Explain secondary data collection.

(f) Explain various types of sampling.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-15

M.A. (Part I) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

(Agricultural Economics and Industrial Economics)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) Attempt *All* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

1. Explain the trends of Agriculture Productivity. [20]

Or

Discuss on “Efficiency of Agriculture Labour”.

2. Explain the role of Commercial Banks in Agriculture Credit in India. [20]

Or

Explain the agreements of W.T.O. in Agriculture.

3. Explain the importance of Industrial Productivity in Competitive Environment. [20]

Or

Explain the role of State Industrial Development Corporations (SIDC's) in Regional Balance Development.

P.T.O.

4. Explain the sources of Industrial Finance. [20]

Or

Explain in detail the role of Multi-National Companies in India.

5. Write short notes on (any four) : [20]

- (i) Bio-technology
- (ii) Food Securities in India
- (iii) Micro Finance
- (iv) Public Sector Industries
- (v) Foreign Capital
- (vi) Industrial Policy.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.

(iv) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. कृषी उत्पादकतेची प्रवृत्ती विशद करा. [20]

किंवा

“शेत मजुरांची कार्यक्षमता” यावर चर्चा करा.

2. भारतातील कृषी पत पुरवठ्यातील व्यापारी बँकांची भूमिका स्पष्ट करा. [20]

किंवा

जागतिक व्यापार संघटनेचे कृषीविषयक करार विशद करा.

3. स्पर्धात्मक वातावरणातील औद्योगिक उत्पादकतेचे महत्व विशद करा. [20]

किंवा

क्षेत्रिय समतोल विकासातील राज्य औद्योगिक विकास महामंडळाची भूमिका स्पष्ट करा.

4. औद्योगिक वित्त पुरवठ्यांचे स्रोत/मार्ग विशद करा. [20]

किंवा

भारतातील बहुराष्ट्रीय कंपण्यांची भूमिका सविस्तर विशद करा.

5. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

(i) जैव-तंत्रज्ञान

(ii) भारतातील अन्न सुरक्षा

(iii) सुक्ष्म वित्त

(iv) सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योग

(v) परकिय/विदेशी भांडवळ

(vi) औद्योगिक धोरण.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
-------------	--

[5404]-EXT-16

M.A. (Part I) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

(Indian Economic Policy and Labour Economics)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :- (i) Attempt *All* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

1. Explain the causes behind rural-urban migration. What are the issues associated with urbanisation ? [20]

Or

How does the change in economic policy have redefined the role of public enterprises ?

2. Critically analyse the financial sector reforms in India after 1991. [20]

Or

What are the problems associated with micro, small and medium enterprises ? Suggest remedies to these problems.

3. Explain the characteristics of Indian Labour Market. [20]

Or

Critically evaluate the theory of Collective Bargaining.

P.T.O.

4. What are the causes of Industrial Disputes ? What is the mechanism for settlement of these disputes ? [20]

Or

Review the problems and policies related to female workers in India.

5. Write short notes on (any four) : [20]

- (a) Issues in Agri. Marketing
- (b) Changes in India's Foreign Trade
- (c) Gender disparities in Education and Health
- (d) Problems of Contract Labour
- (e) Characteristics of Labour
- (f) Minimum Wage and Fair Wage.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

- सूचना :— (i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
(iv) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. ग्रामीण-शहरी स्थलांतराच्या मागील कारणे स्पष्ट करा. नागरीकरणाशी संबंधीत प्रश्न कोणते ? [20]

किंवा

आर्थिक धोरणातील बदलामुळे सार्वजनिक क्षेत्राच्या भुमीकेत कश्या प्रकारे बदल झाला आहे ?

2. सन 1991 नंतर भारतीय भांडवल बाजारात करण्यात आलेल्या सुधारणांचे टिकात्मक विश्लेषण करा. [20]

किंवा

सुक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांशी संबंधीत समस्या कोणत्या ? या समस्यांवर उपाय सुचवा.

3. भारतीय श्रम बाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [20]

किंवा

सामुहिक सौदाशक्तीच्या सिद्धांताचे टिकात्मक परीक्षण करा.

4. औद्योगिक कलहाची कारणे कोणती ? औद्योगिक कलह सोडविण्यासाठी कोणती यंत्रणा उपलब्ध आहे ? [20]

किंवा

भारतातील महिला कामगारांशी संबंधीत समस्यांचा आणि त्यावरील धोरणात्मक उपायांचा आढावा घ्या.

5. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

- (अ) कृषी विपणनातील प्रश्न/समस्या
- (ब) भारताच्या परकीय व्यापारातील बदल
- (क) शिक्षण आणि आरोग्याच्या संदर्भातील लैंगिक विषमता
- (ड) कंत्राटी कामगारांच्या समस्या
- (इ) श्रमाची वैशिष्ट्ये
- (फ) किमान वेतन आणि सुयोग्य वेतन.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-17

M.A. (Part-II) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

(EC-301 : Macro Economic Analysis)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) *All* questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

(iv) Neat diagrams must be drawn wherever necessary.

1. Define National Income. Explain the methods of computing national income. [20]

Or

Explain Keynesian theory of income and employment.

2. Define the IS curve. Explain the relationship between the Interest rate and Income. [20]

Or

Explain permanent income hypothesis of consumption.

P.T.O.

3. Explain the money measure in India. [20]

Or

Discuss Keynesian theory of Demand for Money.

4. What do you mean by high powered money ? Explain the factors affecting high powered money. [20]

Or

Explain the Taylor rule.

5. Write short notes on (any four) : [20]

- (i) GDP deflator
- (ii) Balance budget multiplier
- (iii) Crowding out effect
- (iv) Cost push inflation
- (v) Moneyness and liquidity
- (vi) Term structure of interest rates.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

- सूचना :—
- (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - (ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - (iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
 - (iv) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पहावी.

1. राष्ट्रीय उत्पन्नाची व्याख्या सांगून राष्ट्रीय उत्पन्न मापण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा. [20]

किंवा

उत्पन्न व रोजगारासंबंधी केन्सची सिद्धांत स्पष्ट करा.

2. 'IS' वक्राची व्याख्या सांगून व्याजदर व उत्पन्नातील संबंध स्पष्ट करा. [20]

किंवा

उपभोगाची स्थायीउत्पन्न परिकल्पना स्पष्ट करा.

3. भारतातील पैशाचे मापन करणारे घटक स्पष्ट करा. [20]

किंवा

केन्सच्या पैशाच्या मागणी सिद्धांताची चर्चा करा.

4. उच्चशक्ती पैसा म्हणजे काय ? उच्चशक्ती पैशावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [20]

किंवा

टेलरचे नियम स्पष्ट करा.

5. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

- (i) स्थूल देशांतर्गत उत्पादन संकोचक
- (ii) संतुलीत अर्थसंकल्प गुणक
- (iii) खाजगी गुंतवणूकीचा सार्वजनिक गुंतवणूकीचा रेटा
- (iv) खर्चजन्य भाववाद
- (v) पैशाची मालकी आणि रोखता
- (vi) व्याजदराची संरचना.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-18

M.A. (Part II) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

EC-302 : Growth and Development I and II

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) Attempt *all* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

(iv) Draw diagrams/graphs at appropriate places.

1. Describe the characteristics of less developed countries. [20]

Or

Elaborate the impact of inequality on the process of development.

2. Critically examine the Rosentain-Rodan's Big Push Theory. [20]

Or

Explain the theory of demographic transition.

3. Elaborate the role of agriculture in development. [20]

Or

Evaluate the merits and demerits of Export Promotion Vs. Import Substitution Policy.

4. How does trade act as an 'Engine of Growth' ? [20]

Or

Analyze the Public Distribution System of India.

P.T.O.

5. Write short notes on (any four) : [20]

- (1) Human Development Index
- (2) Problems in measurement of poverty
- (3) Balanced Growth Approach
- (4) Disguised Unemployment
- (5) Relationship between Inflation and Growth
- (6) Role of IMF in global economy.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.

(iv) आवश्यक त्या ठिकाणी आकृत्या काढाण्यात.

1. अल्पविकसीत राष्ट्रांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [20]

किंवा

विकास प्रक्रियेवरील आर्थिक विषमतेच्या प्रभावाचे स्पष्टीकरण करा.

2. रोझेनस्टाईन-रोडानच्या जोराच्या धक्का सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा. [20]

किंवा

लोकसंख्या संक्रमनाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

3. विकासातील कृषि क्षेत्राची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा. [20]

किंवा

निर्यात प्रोत्साहन विरुद्ध आयात पर्यायीकरण धोरणाच्या गुण व दोषांचे परिक्षण करा.

4. आर्थिक वृद्धीचे इंजिन म्हणून व्यापार कशा प्रकारे कार्य करतो ? [20]

किंवा

भारतातील सार्वजनिक वितरण प्रणालीचे परिक्षण करा.

5. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

[20]

- (1) मानवी विकास निर्देशांक
- (2) दारिद्र्याच्या मोजमापातील अडचणी
- (3) संतुलित वृद्धी दृष्टीकोण
- (4) छूपी बेकारी
- (5) चलनवाढ व आर्थिक वृद्धि यांच्यातील संबंध
- (6) जागतिक अर्थव्यवस्थेत IMFची भूमिका.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-19

M.A. (Part-II) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

(Modern Banking and Research Methodology)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) Attempt *All* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

1. Explain in detail the functions of financial system. [20]

Or

Explain the provisions of the Banking Regulation Act, 1949. [20]

2. Explain the nature, types and significance of Non-Banking Institution in India. [20]

Or

Explain the Regulation of Foreign Investment in India. [20]

3. Explain the stages involved in designing research. [20]

Or

Explain the formulation and role of Hypothesis in research. [20]

P.T.O.

4. Explain in detail the Process of Analysis of Data. [20]

Or

Explain in detail stages of report writing. [20]

5. Write short notes on (any four) : [20]

(a) Principles of Banking

(b) E-Banking

(c) Role of I.M.F.

(d) Data Collection

(e) Utility of Research

(f) Power Point Presentation.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.

(iv) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. वित्तीय व्यवस्थेची कार्ये सविस्तर स्पष्ट करा. [20]

किंवा

1949च्या बँकिंग नियमन कायद्याच्या तरतुदी विशद करा. [20]

2. भारतातील बिगर-बँकिंग वित्तीय संस्थांचे स्वरूप, प्रकार व महत्व स्पष्ट करा. [20]

किंवा

भारतातील विदेशी गुंतवणूकीचे नियमन स्पष्ट करा. [20]

3. संशोधन आराखड्यातील समाविष्ट टप्पे स्पष्ट करा. [20]

किंवा

संशोधनातील गृहितकृत्याची मांडणी व भूमिका विशद करा. [20]

4. तथ्य विश्लेषणाची प्रक्रिया सविस्तर स्पष्ट करा. [20]
किंवा
अहवाल लेखनातील टप्पे सविस्तर विशद करा. [20]
5. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]
(अ) बँकेची मुलतत्त्वे
(ब) ई-बँकिंग
(क) आंतरराष्ट्रीय नाणे निधीची भूमिका
(ड) तथ्य संकलन
(इ) संशोधनाची उपयोगिता
(फ) पावरपॉइंट सादरीकरण.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-20

M.A. (Part II) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

EC-304 : Demography and Rural Development

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) *All* questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

1. Explain in detail the growth and distribution of World Population. [20]

Or

Critically evaluate Malthusian theory of Population.

2. Define 'Fertility Rate'. Explain various measures of fertility. [20]

Or

Describe the trends of Rural-Urban Population in India. Explain the factors responsible for Urbanization.

3. Explain the objectives and importance of the concept of Rural Development. [20]

Or

Explain the role of RRBs and NABARD in rural development in India.

P.T.O.

4. Discuss in detail the remedies used by Government for eliminating rural poverty. [20]

Or

Discuss in detail performance of Swarn Jayanti Grameen Swarojgar Yojana in India.

5. Write short notes on (any four) : [20]
- (a) Sex ratio in India
 - (b) Nature and scope of Demography
 - (c) India's Population Policy
 - (d) Causes of Rural Unemployment
 - (e) IRDP
 - (f) Rural Indebtedness.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

- सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.

1. जागतिक लोकसंख्येची वृद्धी व विभाजनाचे सविस्तर स्पष्टीकरण करा. [20]

किंवा

माल्थसच्या लोकसंख्या सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण करा.

2. जननदर म्हणजे काय ? जननदराची विविध मापके स्पष्ट करा. [20]

किंवा

भारतातील ग्रामीण-शहरी लोकसंख्येच्या प्रवृत्तीचे वर्णन करा. शहरीकरणास कारणीभूत असलेले घटक स्पष्ट करा.

3. ग्रामीण विकास या संकल्पनेची उद्दिष्टे आणि महत्त्व स्पष्ट करा. [20]

किंवा

भारतातील ग्रामीण विकासात प्रादेशिक ग्रामीण बँका आणि नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा.

4. ग्रामीण दारिद्र्य दूर करण्यासाठी सरकारने योजलेल्या उपाययोजनांची चर्चा करा. [20]

किंवा

भारतातील स्वर्ण जयंती ग्रामीण स्वयंरोजगार योजनेच्या कामगिरीची सविस्तर चर्चा करा.

5. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

(अ) भारतातील लिंग-गुणोत्तर

(ब) लोकसंख्याशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती

(क) भारतातील लोकसंख्या धोरण

(ड) ग्रामीण बेरोजगारीची कारणे

(इ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम (IRDP)

(फ) ग्रामीण कर्जबाजारीपणा.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
-------------	--

[5404]-EXT-21

M.A. (Part II) EXAMINATION, 2018

(For External)

ECONOMICS

EC-305 : World Economy and Economics of Environment

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) Attempt *All* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

1. Explain the role of Multinational Corporations in World Economic Development. [20]

Or

State the objectives and role of Association of South-East Asian Nations.

2. Discuss the composition of the industry of Africa in Global Trade. [20]

Or

Explain the Euro zone crisis and its impact on India.

3. Explain the concept of Sustainable Development. Explain how exhaustive resources are obstacles in Sustainable Development. [20]

Or

Explain in detail the effects of environment on human being.

P.T.O.

4. Explain the concept of natural farming. [20]

Or

Explain the role of environment education on protecting environment.

5. Write short notes on (any four) : [20]

- (i) Effects of globalization on Indian economy
- (ii) Organization for Economic Cooperation and Development
- (iii) China in World Trade
- (iv) Water Pollution
- (v) Types of Environment
- (vi) Environmental Protection Lawas.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

- सूचना :—
- (i) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
 - (ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - (iii) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
 - (iv) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. जागतिक आर्थिक विकासातील बहुराष्ट्रीय कंपन्यांची भूमिका स्पष्ट करा. [20]

किंवा

‘आसियान’ ची उद्दिष्टे व भूमिका स्पष्ट करा.

2. जागतिक व्यापारात आफ्रिकेचा उद्योगाच्या संरचनेची चर्चा करा. [20]

किंवा

‘युरो झोन’ संकटाची चर्चा करून त्याचा भारतावरील परिणाम सांगा.

3. शाश्वत विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा. शाश्वत विकासात नाशवंत संसाधने कशा प्रकारे अडथळे आहेत ते स्पष्ट करा. [20]

किंवा

मानवी जीवनावरील पर्यावरणाचे परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा.

4. नैसर्गीक शेती संकल्पना स्पष्ट करा. [20]

किंवा

पर्यावरण रक्षणात पर्यावरण शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.

5. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणतेही चार) : [20]

- (i) जागतिकीकरणाचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम
- (ii) आर्थिक व विकास सहकार्य संघटना (OECD)
- (iii) चिन व जागतिक व्यापार
- (iv) जल प्रदुषण
- (v) पर्यावरणाचे प्रकार
- (vi) पर्यावरण रक्षण कायदा.

Total No. of Questions—5]

[Total No. of Printed Pages—4

Seat No.	
---------------------	--

[5404]-EXT-22

M.A. (Part II) EXAMINATION, 2018

ECONOMICS

EC-306 : Economics of Finance and Econometrics

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

N.B. :— (i) Attempt *All* questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answers should be precise and to the point.

(iv) Draw neat diagrams wherever necessary.

(v) Use of non-programmable calculator is allowed.

1. Answer the following questions (any one) : [20]

(a) State the functions of financial markets.

(b) Explain the concept of derivatives. State different types of derivatives.

2. Answer the following questions (any one) : [20]

(a) Explain the concept of swaps. State various types of swaps.

P.T.O.

(b) State the difference between Debt markets, Equity markets and Financial service markets.

3. Answer the following question (any *one*) : [20]

(a) Explain the Ordinary Least Squares Method (OLS). State the basic assumptions of OLS.

(b) Define the following terms :

(i) R^2 and Adjusted R^2

(ii) Type I and Type II error

(iii) Point estimate

(iv) Interval estimate.

4. Answer the following question (any *one*) : [20]

(a) Explain the problem of Identification and rules of Identification.

(b) What are dummy variables ? Explain Slope dummy and Intercept dummy with the help of *one* example each.

5. Answer the following question (any *one*) : [20]

(a) What is meant by Return ? Explain the random variables and random returns.

(b) Explain multi-collinearity and its consequences.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 100

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) उत्तरे मुद्देसूद आणि योग्य असावीत.

(iv) आवश्यक येथे आकृत्या काढा.

(v) Non-programmable calculator वापरण्याची अनुमती आहे.

1. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [20]

(अ) वित्तीय बाजाराची कार्ये स्पष्ट करा.

(ब) तद्भवची/अनुजाताची संकल्पना आणि त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

2. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [20]

(अ) वित्तीय साधनाची आदलाबदलांची संकल्पना आणि त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

(ब) कर्ज बाजार, समभाग बाजार आणि वित्तीय सेवा बाजार यातील फरक स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [20]

(अ) Explain the Ordinary Least Squares Method (OLS). State the basic assumptions of OLS.

(ब) खालील पदांच्या व्याख्या द्या :

(i) R^2 and Adjusted R^2

(ii) Type I and Type II error

(iii) Point estimate

(iv) Interval estimate.

4. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [20]

(अ) Explain the problem of Identification and rules of Identification.

(ब) What are dummy variables ? Explain Slope dummy and Intercept dummy with the help of *one* example each.

5. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [20]

(अ) मालमत्तेचा परतावा म्हणजे काय ? यादृच्छिक चले आणि यादृच्छिक परतावा स्पष्ट करा.

(ब) Explain multi-collinearity and its consequences.